

Op 20 augustus 2021 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van mevrouw Marianne Schouten van de fractie GroenLinks gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van mevrouw Marianne Schouten (GroenLinks) inzake de klimaat-crisis.

Inleiding

GroenLinks maakt zich al lange tijd grote zorgen over de toekomstige leefbaarheid van onze planeet. En we zien deze zorgen om ons heen toenemen, in aantallen mensen die zich hiervan bewust worden en zich uitspreken, als ook de heftigheid van deze zorgen.

Steeds vaker is er in de media te lezen dat de aarde te warm wordt door klimaatverandering en ons ecosysteem op instorten staat. Dit omdat er steeds meer mensen de noodklok luiden; dat er een klimaat en ecologische crisis gaande is. Zo is zaterdag 06-08-2021 hierover zelfs een artikel in de Tubantia te lezen. Hierin is er aandacht voor het feit dat 14.000 wetenschappers oproepen dat het nu echt tijd is om in actie te komen tegen het klimaatnoodgeval.

Helemaal alarmerend is het op maandag 9 augustus uitgekomen IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) rapport. De temperatuur stijgt nog sneller, meer natuurrampen, zeespiegelstijging van 5 meter. Door menselijk handelen raakt de aarde steeds meer uit balans.

Landelijk is de politiek nog steeds bezig een regeer akkoord te vormen, waarbij dit onderwerp hopelijk bovenaan de agenda staat. Gemeenten, en dus ook Enschede, kunnen hierbij hun verantwoordelijkheid pakken door zich over deze grote crisis uit te spreken, natuurlijk door lokaal te doen wat mogelijk is en door te laten weten aan de landelijke politiek dat zij moeten handelen richting een duurzame toekomst.

Met de toenemende ernst van de situatie, neemt ook het gevoel van machteloosheid toe. Een zogeheten "klimaatdepressie" lijkt bij steeds meer mensen te ontstaan. Definitie: depressief als gevolg van de (dreigende) klimaatverandering en de catastrofale gevolgen die daarvan worden verwacht. Ikzelf heb hier ook last van, gedachten en gevoelens die ik ervaar zijn: de wereld lijkt steeds meer uit balans en steeds minder te kloppen, men ervaart zeer veel onzekerheid over de toekomst, machteloosheid, verdriet, boosheid, wetenschappelijke feiten worden genegeerd, roofbouw blijft volop gepleegd op onze kwetsbare en belangrijke natuur, geld verdienen lijkt steeds meer een doel in plaats van een middel, het welbevinden van de mensen lijkt steeds minder belangrijk, er komt steeds meer ongelijkheid, minder vrijheid en minder broederschap. Vele diersoorten (insecten niet te vergeten) die bedreigd worden met uitsterven of al niet meer bestaan, plagen zoals de processierups die ontstaan, gebieden die onleefbaar worden, de grond die dood is, water dat vervuild is, heftige weersverschillen, overstromingen, nieuwe gevaarlijke ziektes die ontstaan vanuit een verstoord evenwicht, zoals covid-19.

Als de politiek (in meerderheid) de ander kant blijft opkijken en blijft negeren dat er een klimaat en ecologische crisis is dan zal er steeds meer ontwrichting en chaos gaan plaatsvinden. Het is tijd voor verantwoordelijkheid nemen en de waarheid vertellen. Er mist een kloppend verhaal, een lange termijn visie, waar we gezamenlijk de schouders onder kunnen zetten omdat we weten dat we toewerken naar een betere toekomst. Voor iedereen. Hiervoor is eerst nodig dat er een eerlijke uitleg komt over de stand van zaken en de uitdagingen waar we voor staan. Zodat we vervolgens met elkaar in gesprek, aan keukentafels, tijdens verjaardagen, in de politiek, in het bedrijfsleven, op scholen, bespreken hoe we samen de toekomst het beste vorm kunnen gaan geven.

Er zijn belangrijke politieke keuzes en stappen nodig voor het leefbaar houden van onze aarde en goede (en dus eerlijk) richting geven aan onze bevolking. Dit is natuurlijk lokaal op gemeente niveau niet op te lossen, maar we kunnen wel bijdragen aan de oplossing ipv in gevaarlijke ontkenning te blijven zitten.

En laten we hierbij zeker onze portemonnee niet vergeten. Want grote rampen, zoals we steeds vaker gaan meemaken, kosten vele malen meer grotere sommen met geld dan wel goed en slim investeren in een duurzame en leefbare toekomst.

Bijlages ter achtergrond informatie:
IPCC rapport info:

<https://klimaatadaptatienederland.nl/actueel/actueel/nieuws/2021/nieuw-ipcc-rapport/>

Uit de Tubantia en andere media van (alleen al) de afgelopen week:

<https://www.tubantia.nl/wetenschap/14-000-wetenschappers-luiden-noodklok-over-klimaat-doodsbang-wat-volgende-generatie-gaat-overkomen~ad068235/>

<https://www.nu.nl/klimaat/6149621/ursula-von-der-leyen-niks-doen-tegen-klimaatverandering-wordt-steeds-duurder.html>

<https://www.trouw.nl/wetenschap/golfstroom-dreigt-stil-te-vallen-met-ijskoude-gevolgen~bed74256/>

<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/08/06/kantelpunten-in-klimaatcrisis-moeten-leiden-tot-snellere-actie-a4053840>

<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/07/10/het-grootste-verhaal-van-deze-tijd-is-ook-het-lastigst-de-klimaatcrisis-a4050545>

Klimaatdepressie informatie:

<https://www.trouw.nl/nieuws/wie-zijn-de-activisten-van-extinction-rebellion-we-gaan-een-verschrikkelijke-toekomst-tegemoet~b062300f/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

<https://www.taalkbank.nl/2019/10/09/klimaatdepressief/>

<https://www.zorgethiek.nu/klimaatdepressie-is-geen-ziekte>

<https://www.trouw.nl/nieuws/rouwen-om-het-uitblijven-van-de-winter~b9e85c1f/>

Oplossingen:

<https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Themas/Klimaatverandering.htm>

www.urgenda.nl

Groen links heeft de volgende vragen:

Vraag 1:

Vindt het college met ons dat de klimaat en ecologische crisis nog langer ontkennen onmogelijk en zeer onverantwoord is? En kan het college het met ons, en vele mensen met gedegen kennis van zaken, eens zijn dat er een klimaat en ecologische crisis is?

Antwoord:

Ja. Wij doen ook het maximaal mogelijke. En we voelen ook de noodzaak aan de oplossing van die crisis bij te dragen. Maar we realiseren ons ook dat de bijdrage vanuit alleen Enschede het verschil niet maakt. We doen met andere woorden ons uiterste best, blijven ons inspannen maar de opgave is veel groter dan wij alleen kunnen oplossen.

Vraag 2:

Wat vindt het college van het nieuwe IPCC rapport?

Antwoord:

Het nieuwste IPCC rapport is kristalhelder en geeft een duidelijke waarschuwing wat ons mogelijk of waarschijnlijk te wachten staat.

Vraag 3:

Is het college het met GroenLinks eens dat gemeenten zoveel mogelijk moeten doen om positief bij te dragen aan de oplossing van deze mondiale crisis?

Antwoord:

De opwarming van de aarde zien wij inderdaad als een mondiale crisis. Voor het bedwingen van die crisis zal iedereen naar vermogen moeten bijdragen. En dat geldt dan inderdaad ook voor gemeenten.

Vraag 4:

Wat kan het college meer doen om zo goed mogelijk hun verantwoordelijkheid te pakken ten aanzien van de klimaatnoodtoestand? Zijn er signalen naar Den Haag te geven? En zo ja, welke?

Antwoord:

De opwarming van de aarde vraagt zowel om maatregelen die op mitigatie als adaptatie zijn gericht.

Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om de stijging van de temperatuur tot 1,5 graden Celsius te beperken en de gevolgen van die opwarming beheersbaar te houden. Dit vereist een drastische vermindering van de uitstoot aan CO₂. Om dat doel te bereiken hebben we de afgelopen jaren zowel ingezet op energiebesparing, als de productie en distributie van duurzame energie. Om de energievraag aan banden te leggen hebben we onder meer een energieloket ingericht, waar bewoners met hun vragen terecht kunnen, hebben we de nieuwe regelgeving voor aardgasvrij bouwen zonder restricties ingevoerd en zijn we, met toepassing van de Crisis- en herstelwet, bouwplannen voor nieuwe woningen gaan toetsen aan een lagere EPC-waarde. Ook bij de productie en distributie van duurzame energie werden er mooie resultaten bereikt. Zo telt Enschede inmiddels twee zonnevelden, werden er vergunningen afgegeven voor nog eens vier andere zonnevelden en is het warmtenet van Ennatuurlijk de afgelopen jaren flink uitgebreid.

Beleid voor de komende jaren is neergelegd in de Energievisie. Het voorstel tot vaststelling van dat beleid heeft u echter (nog) niet omarmt.

Enschede zou meer maatregelen kunnen treffen om de temperatuurstijging op aarde te beperken tot 1,5 graad Celsius, als we over meer financiële middelen zouden beschikken. Daarom blijven we via de VNG en het G40-stedennetwerk in Den Haag lobbyen voor meer geld.

Adaptieve maatregelen zijn aan de orde, omdat de opwarming van de aarde al tot serieuze problemen (hitte-stress, droogte, wateroverlast) leidt. In het Water- en Klimaatadaptatieplan (WeK) 2022-2026, "Op naar een groen blauw Enschede!" is beschreven hoe we ons hierop willen voorbereiden en hoe we willen werken aan een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Dit plan is door college van B&W aan de raad aangeboden en zal, naar verwachting, in september 2021 worden behandeld.

In Enschede werken we al lange tijd aan het tegengaan van wateroverlast. Daarin lopen we ook voorop. Zo hebben we in de jaren '70 van de vorige eeuw het grootste bergbezinkbassin van Nederland aangelegd. En ook met de aanleg van wadi's in Ruwenbos (1993) en het waterplein in Roombeek (2006) liepen we voorop met innovatieve oplossingen. Een ander voorbeeld is het Kristalbad tussen Hengelo en Enschede. En recenter hebben we de Stadsbeek, die als pilotproject dient voor het Nationaal Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, en de Groene Linie Oldenzaalsestraat aangelegd.

Vraag 5:

Scientists for Future Twente (S4F) is zeer bereid het college en de Raad hierbij te helpen. Is het college bereid om hen te benaderen om er voor te zorgen dat er voor zowel raadsleden als inwoners/bedrijven van Enschede meer kennis beschikbaar komt? Zowel over de ernst van de situatie als over handelingsperspectieven.

Antwoord:

Wij zien onze kennisinstellingen als waardevolle partners die kunnen bijdragen aan grote maatschappelijke opgaven, waarvoor we ons geplaats zien. En de opwarming van de aarde is er daar zeker één van. Tegen die achtergrond sloten we in 2017 een samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Twente, Hogeschool Saxion, ROC van Twente en ArtEZ hogeschool voor de kunsten.

Dergelijke afspraken bestaan er nog niet met de Scientists for Future Twente, maar we gaan hierover graag met hen het gesprek aan.

Vraag 6:

Omdat de klimaat en ecologische crisis niet meer te ontkennen zijn vinden wij dat er veel meer aandacht moet zijn voor dit onderwerp. Bijvoorbeeld door uitleg over het IPCC rapport aan raadsleden en inwoners, meer bijdragen aan bewustwording creëren, of speciaal aandacht hiervoor tijdens de opening van het politieke jaar. Wat vindt het college hiervan?

Antwoord:

Het zesde rapport van het IPCC, dat op 9 augustus jl. openbaar werd gemaakt, kan worden gedownload via <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/>. Dit rapport heeft in de media al veel aandacht gekregen. Wij zien voor ons zelf geen rol weggelegd bij het geven van bekendheid aan en het duiden van de inhoud van dit rapport.

Enschede, 20 september 2021

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de loco-Burgemeester,

E.A. Smit

N. van den Berg